

ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«НІКОПОЛЬСЬКИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
Кафедра менеджменту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан економічного факультету



« 30 » серпня 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ВМЗП 2 «МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
З ОСНОВАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»**

(шифр і назва навчальної дисципліни)
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
(шифр і назва напрямку підготовки)
спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
(шифр і назва спеціальності)
спеціалізація _____
(назва спеціалізації)
факультет Економічний
(назва факультету)

Робоча програма «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» для студентів галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 071 «Облік і оподаткування» II рівня вищої освіти (магістр)
„27” серпня, 2017 року- __ с.

Розробники: О.С.Вашуленко, доцент кафедри менеджменту, к.е.н.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту
Протокол від „27” серпня 2017 року № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

 Припотень В.Ю.

(прізвище та ініціали)

„27» серпня 2017 року

Схвалено методичною комісією кафедри обліку і оподаткування

(шифр, назва)

Протокол від. „27” серпня 2017 року № 1

„27” серпня 2017 року

Голова

 (підпис)

(Сергійчук Д.О.)
(прізвище та ініціали)

_____, 20__ рік

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь знань <u>07 «Управління та адміністрування»</u>	Вибіркова/нормативна	
	Спеціальність <u>071 “Облік і оподаткування”</u> <u>073 «Менеджмент»</u>		
Модулів – 2	Спеціальність	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____		Семестр	
Загальна кількість годин 90		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	Лекції	
		16 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	2 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид контролю: залік	

Примітка

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1:2

для заочної форми навчання – 1:8

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» є формування у студентів компетенцій і надання студентам основних знань з проведення наукових досліджень, опанування основ та принципів методології, інструментарію та організації наукових досліджень. Дисципліна "Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності" спрямована на формування у студентів наукового світогляду, розуміння сучасної концепції інформаційної економіки, цілісного уявлення про методологію наукового дослідження та навичок практичного застосування конкретних методів наукового пошуку у професійній діяльності.

Завдання вивчення курсу - сформувати систему знань теоретичного та практичного характеру, які стосуються вивчення:

- особливостей предмету методології наукового дослідження;
- функцій методології науки;
- класифікацій методів наукового дослідження;
- технології наукового дослідження;
- методології створення наукових повідомлень;

Предметом дисципліни є мета, проблематика та напрямки наукового базису економіки, загальні закономірності, методи і прийоми наукового дослідження, організація роботи науковця.

Теоретичною і методологічною базою засвоєння методології наукового дослідження є дисципліни бакалаврської підготовки: економічна теорія, економіко-математичні методи та моделі, управління персоналом, соціально-трудові відносини тощо.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні **знати:**

- загальні принципи і підходи до наукових досліджень;
- методологію наукових досліджень;
- понятійно-термінологічний апарат;
- специфіку економічних досліджень;
- інформаційні системи наукових досліджень;
- ринок науково-технічних розробок;
- основи авторського права;

вміти:

- застосовувати методику наукових досліджень;
- оцінювати ризики та економічну ефективність науково-конструкторських робіт;
- проводити наукові дослідження;
- впроваджувати наукові дослідження;

- аналізувати та узагальнювати результати наукових досліджень в формі статей, курсових робіт, випускних кваліфікаційних робіт;
- отримати та презентувати результати оригінального дослідження;
- виокремити особистий внесок для отримання цих результатів;
- аргументувати та захищати новизну власної теоретичної позиції та науково-методичних розробок, в т.ч. володіння навичками написання тез доповідей на наукові та тематичні конференції чи семінари, представлення таких досліджень у доповідях; володіння методикою написання та цитування наукових статей та публікацій з урахуванням наукометричних показників.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Методологія наукового пізнання

Тема 1. Вступ до методології наукового дослідження

Три аспекта науки: соціальний інститут, результат, процес. Критерії науковості знання: істинність, обґрунтованість, інтерсуб'єктивність. Принцип достатньої підстави. Форми організації наукового знання: факт, положення, поняття, категорія, принцип, закон, теорія, ідея, парадигма. Правила визначення понять. Помилки, що допускаються при визначенні понять.

Тема 2. Загальні характериститки наукової діяльності. Особливості індивідуальної наукової діяльності. Норми наукової етики. Соціальна відповідальність вчених.

Тема 3. Принципи наукового пізнання.

Принципи наукового пізнання: детермінізм, відповідність, додатковість. Сучасне розуміння наукових принципів. Логика виділення принципів наукового пізнання.

Тема 4. Засоби та методи наукового дослідження

Матеріальні, математичні, логічні та мовні засоби пізнання. Теоретичні та емпіричні методи дослідження: конкретні та комплексні. Співвідношення теоретичних та емпіричних методів у науковому дослідженні.

Змістовний модуль 2. Окремі питання методів наукового дослідження

Тема 5. Пошук та формулювання наукової теми

Правила роботи з науковою літературою. Значення літературного огляду для визначення новизни економічного дослідження. Наукова проблема як основа задуму дослідження. Актуальність проблеми та її обґрунтування. Види фактів. Джерела даних. Категоріальний апарат наукового дослідження. Понятійний апарат дослідження і його операціоналізація, Пошук протиріч як пошук наукових проблем.

Тема 6. Проблеми дослідницької аргументації

Твердження та їх ґрунтовність. Аргументація у науковій бесіді. П'ять елементів дослідницької аргументації. Функція доводів та фактів для тез. Робота з альтернативами наукового твердження. Зв'язок твердження та доводу - основа ґрунтовності доводів. Види тверджень: практичні та концептуальні. Оцінка конкретності та значущості твердження. Параметри аналізу використаних аргументів.

Тема 7. Система правової охорони інтелектуальної власності

Місце та роль інтелектуальної власності у світовому економічному розвитку. Основні інститути права. Об'єкти права. Система правової охорони інтелектуальної власності в Україні. Міжнародна система охорони прав інтелектуальної власності.

Тема 8. Узагальнення наукових понять

Узагальнення використовуваних понять як встановлення ієрархічних зв'язків між конструктами. Творчий пошук та створення метафор наукових феноменів, структур, механізмів тощо. Особистісний внесок у мислення.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	П	Лаб	інд	С.р.		Л	П	Лаб	Інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Методологія наукового пізнання												
Тема 1. Вступ до методології наукового дослідження	11	2	1			7	11	1				10
Тема 2. Загальні характеристики наукової діяльності.	11	2	2			7	12		1			11
Тема 3. Принципи наукового пізнання.	12	2	2			8	11					11
Тема 4. Засоби та методи наукового дослідження	11	2	2			8	11					11
Разом за змістовним модулем 1.	45	8	7			30	45	1	1			43
Змістовий модуль 2. Окремі питання методів наукового дослідження												
Тема 5. Пошук та формулювання наукової теми	11	2	2			7	11	1				10
Тема 6. Проблеми дослідницької	11	2	2			8	12		1			11

аргументації												
Тема7. Система правової охорони інтелектуальної власності	11	2	2			7	11					11
Тема8. Узагальнення наукових понять	12	2	1			8	11					11
Разом за змістовим модулем 2.	45	8	7			30	45		1	1		43
Усього годин	90	16	14			60	90		2	2		80

5. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Тема 1. Вступ до методології наукового дослідження	2
4	Тема 2. Загальні характеристики наукової діяльності.	2
3	Тема 3. Принципи наукового пізнання.	2
4	Тема 4. Засоби та методи наукового дослідження	2
5.	Тема 5. Пошук та формулювання наукової теми	2
6	Тема 6. Проблеми дослідницької аргументації	2
7	Тема 7. Система правової охорони інтелектуальної власності	2
8	Тема 8. Узагальнення наукових понять	2
9	Разом	16

6. Теми семінарських та практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Форми організації наукового знання: факт, положення, поняття, категорія, принцип, закон, теорія, ідея, парадигма. Правила визначення понять.	2
2	Особливості індивідуальної наукової діяльності. Норми наукової етики.	2
3	Принципи наукового пізнання: детермінізм, відповідність, додатковість. Сучасне розуміння наукових принципів.	2
4.	Теоретичні та емпіричні методи дослідження: конкретні та комплексні. Модульна контрольна робота №1	2
5.	Категоріальний апарат наукового дослідження. Понятійний апарат дослідження	2
6.	Формування понятійного мислення вченого	2
7.	Узагальнення наукових понять	2
8	Модульна контрольна робота №2	
17	Разом	14

6. Самостійна робота

Самостійна робота (денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Історичний аспект розвитку науки	8
2	Організація наукової діяльності в Україні	8
3	Система державних наукових установ. Склад та підготовка наукових кадрів	6
4	Вимоги до фундаментальних та прикладних наукових досліджень	7
5.	Вимоги до бібліографічного опису літератури	6
6	Емпіричні методи наукового дослідження	8
7	Інформаційне забезпечення наукового дослідження	8
8	Оформлення результатів наукового дослідження	8
9	Разом	60

Самостійна робота (заочна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Історичний аспект розвитку науки	10
2	Організація наукової діяльності в Україні	10
3	Система державних наукових установ. Склад та підготовка наукових кадрів	10
4	Вимоги до фундаментальних та прикладних наукових досліджень	10
5.	Вимоги до бібліографічного опису літератури. Аналіз інформаційних матеріалів	10
6	Емпіричні методи наукового дослідження	10
7	Інформаційне забезпечення наукового дослідження	10
8	Оформлення результатів наукового дослідження	10
9	Разом	80

7. Індивідуальні завдання

Тематика рефератів:

1. Критерії науковості знання.
2. Форми організації наукового знання.
3. Правила визначення наукових понять.
4. Особливості індивідуальної наукової діяльності.
5. Норми наукової етики.
6. Принципи наукового пізнання.
7. Робота з науковими джерелами і її роль у підготовці економічного дослідження.
8. Огляд наукової літератури по темі дослідження.
9. Види наукових джерел.
10. Наукова проблема і її актуальність.
11. Теоретична база дослідження і її роль в організації дослідження.

12. Категоріальний апарат наукового дослідження.
13. Понятійний апарат дослідження і його операціоналізація.
14. Правила формулювання теми наукового дослідження.
15. Роль гіпотези в науковому дослідженні.
16. Науковий метод і його роль в економічному дослідженні.
17. Класифікація методів економічного дослідження.
18. Типи даних психологічного дослідження.
19. Проблема репрезентативності даних економічного дослідження
20. Результати дослідження, їхня інтерпретація й узагальнення.
21. Загальні правила наукової аргументації.
22. Структура наукової аргументації.
23. Узагальнення результатів наукового дослідження.
24. Форми подання результатів дослідження.
25. Вимоги до оформлення результатів наукового дослідження.

Контрольні питання до курсу
«Методологія і організація наукових досліджень
з основами інтелектуальної власності»

1. Три аспекта науки: соціальний інститут, результат, процес.
2. Вимоги до наукового знання.
3. Критерії науковості знання.
4. Форми організації наукового знання.
5. Правила визначення наукових понять.
6. Помилки визначення наукових понять.
7. Особливості індивідуальної наукової діяльності.
8. Норми наукової етики.
9. Принципи наукового пізнання.
10. Логіка відокремлення принципів наукового пізнання.
11. Робота з науковими джерелами і її роль у підготовці психологічного дослідження.
12. Способи підготовки огляду наукової літератури по темі дослідження.
13. Значення літературного огляду для визначення новизни економічного дослідження.
14. Сутність критичного читання.
15. Пошук протиріч як пошук наукової проблеми.
16. Види протиріч.
17. Три види наукових джерел.
18. Наукова проблема і її актуальність.
19. Теоретична база дослідження і її роль в організації дослідження.
20. Категоріальний апарат наукового дослідження.
21. Понятійний апарат дослідження і його операціоналізація.

- 22.Правила формулювання теми наукового дослідження.
- 23.Роль гіпотези в науковому дослідженні.
- 24.Науковий метод і його роль у психологічному дослідженні.
- 25.Класифікація методів економічного дослідження.
- 26.Типи даних економічного дослідження.
- 27.Проблема репрезентативності даних економічного дослідження
28. Результати дослідження, їхня інтерпретація й узагальнення.
- 29.Співвідношення інтерпретації явища та визначення явища.
- 30.Вимога незалежності наукового пояснення явища від наукового визначення явища.
31. Наявність описових альтернатив одного явища.
- 32.Альтернативність наукових пояснень одного економічного феномену.
- 33.Сутність тавтологічного наукового пояснення.
- 34.Адекватність методів дослідження сутності досліджуваного феномену.
- 35.Методологічні помилки дослідника.
- 36.Загальні правила наукової аргументації.
- 37.Структура наукової аргументації.
- 38.Розгорнута наукова аргументація висновків.
- 39.Помилки аргументації висновків.
- 40.Мета узагальнення наукових понять.
- 41.Форми подання результатів дослідження.
- 42.Вимоги до оформлення результатів наукового дослідження.

8. Методи навчання

Лекційна форма проведення занять, яка передбачає застосування таких методів: пояснювально-ілюстративного, проблемного засвоєння матеріалу. Семінарські та практичні форми занять, які передбачають застосування методів: частково-пошукового, дослідницького.

9. Методи контролю

Тестовий контроль по темам, усне опитування, письмове опитування, контрольні роботи, співбесіда.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Кредит								Індивідуальні Завдання	Сума
Змістовні модулі									
Змістовний модуль 1				Змістовний модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	35	100
10	5	5	10	10	10	10	5		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів.
2. Методичні рекомендації до практичних занять.
3. Методичні рекомендації до виконання контрольної роботи студентами заочної форми навчання.
4. Методичні рекомендації до виконання індивідуальних науково-дослідних завдань.

12. Рекомендована література

Базова

1. Баскаков А.Я., Туленков Н.В. Методология научного исследования. – М.: Издательство МАУП, 2004. – 216 с.
2. Білуха М. Т. Основи наукових досліджень [Текст]: Підручник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів / М. Т. Білуха. — К.: Вища шк., 1997. — 271 сб.
3. Марцин В.С., Міценко Н.Г., Даниленко О.А. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. - Л.: Ромус-Поліграф, 2002.- 128 с.
4. Дудченко А. А. Основы научных исследований [Текст]: Учеб. пособие / А. А. Дудченко. — К.: Т-во «Знання», КОО, 2000. — 114 с.
5. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. Посібник для студентів / За ред. А.Є.Конверського. – Київ. Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.
6. Папковская П.Я. Методология научных исследований: Курс лекций. — Мн.: ООО "Информпресс", 2002.— 176 с.
7. Крушельницька О.В. Методология та організація наукових досліджень: Навч. посібник / О.В. Крушельницька. - К.: Кондор, 2003. - 192 с.

8. Заграй Л.Д. Методичні рекомендації до підготовки кваліфікаційних робіт [Електронний ресурс] / Л.Д.Заграй. – Режим доступу: <http://pu.if.ua/depart/SocialPsychology/ua/66/>

9. Сидоренко В.К., Дмитренко П.В. Основи наукових досліджень. - К.: 2000. - РНКЦ «ДІНІТ», 2000. - 259 с.

10. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науководослідницької діяльності: Підручник для вищих навчальних закладів. - Х: ХДАК, 1998. - 288 с.

Допоміжна

1. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень [Електронний ресурс] / Г.С.Цехмістрова. - Режим доступу: <http://books.br.com.ua/themes/132/355>

2. Бурчин М. Н. Введение в современную точную методологию науки: структуры систем знаний [Електронний ресурс] / М. Н. Бурчин, В. И. Кузнецов. — Режим доступу: http://www.litportal.kiev.ua/2007/01/14/baskakov_aja_tulenkov_nv_metodologija_nauchnogo_issledovanija.html

3. Марцин В.С. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник [Електронний ресурс] / Марцин В.С., Міценко Н.Г., Даниленко О.А. – Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-book-162.html>.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.info-library.com.ua/books-book-162.html>.
2. http://www.litportal.kiev.ua/2007/01/14/baskakov_aja_tulenkov_nv_metodologija_nauchnogo_issledovanija.html

Додаток 1

Розподіл балів, які отримують студенти за видами робіт денної форми навчання

№	ТЕМА	Всього	КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ			
			У тому числі			
			Л.	С.	СРС	ІРС
1	Змістовий модуль 1. Методологія наукового пізнання Тема 1. Вступ до методології наукового дослідження	5		5	5	
2	Тема 2. Загальні характеристики наукової діяльності	5		5	5	
3	Тема 3. Принципи наукового пізнання.	5		5	5	
4	Тема 4. Засоби та методи наукового дослідження	5		4	4	
	Проміжний контроль зі ЗМ № 1 – письмова робота, яка складається з практичних та тестових завдань за темами змістового модуля	10				

	Всього:	30		19	11	
	Змістовий модуль 2. Окремі питання методів наукового дослідження					
5	Тема 5. Пошук та формулювання наукової теми	5		5	5	
6	Тема 6. Проблеми дослідницької аргументації	5		5	5	
7	Тема 7. Система правової охорони інтелектуальної власності	5		5	5	
8	Тема 8. Узагальнення наукових понять	5		4	4	
	Проміжний контроль зі ЗМ № 2 – письмова робота, яка складається з практичних та тестових завдань за темами змістового модуля	10		5		
	Всього	30		19	11	
	Змістовий модуль 3. Індивідуальна робота студентів, письмова робота, яка охоплює теми розглянутих модулів та містить власні дослідження студента	20				20
	Підсумковий контроль – залік	20				
	Всього	100		38	22	20

Розподіл балів, які отримують студенти за видами робіт заочної форми навчання

Контрольна робота	Підсумковий контроль (залік)	Сума
60	40	100